

Justitiedepartementet

Yttrande över promemorian Jämn könsfördelning i bolagsstyrelser (Ds 2016:32)

Stockholms läns landsting har beretts möjlighet att yttra sig över Justitiedepartementets promemoria Jämn könsfördelning i bolagsstyrelser (Ds 2016:32).

Sammanfattningsvis anser landstinget att jämn könsfördelning i bolagsstyrelser inom den kommunala sektorn kan och bör uppnås av bolagens ägare utan lagreglering. Landstingets eget aktiva arbete för att uppnå en jämnare könsfördelning är ett framgångsrikt exempel på detta. Inom landstinget utses bolagsstyrelser efter kompetens, med jämn könsfördelning som en viktig parameter. Landstinget avstyrker att en ny utredning om lagreglering av könsfördelningen i kommunala bolagsstyrelser tillsätts.

Landstingsfullmäktige har beslutat att Stockholms läns landsting ska vara ett föredöme ur ett jämställdhetsperspektiv och att ett aktivt jämställdhetsarbete är en självklar del av landstingets arbetsgivaransvar. Landstinget anser att en utveckling mot en jämnare könsfördelning i bolagsstyrelser kan och bör uppnås av bolagens ägare på egen hand, utan lagreglering. Som framgår nedan bedriver landstinget redan ett aktivt och framgångsrikt arbete för att uppnå en jämnare könsfördelning i sina bolagsstyrelser. Statistik från Kollegiet för svensk bolagsstyrning visar att även de privata bolagens ägare agerar för att skapa en jämnare könsfördelning i sina styrelser.¹

I promemorian konstateras att Norge 2006 införde lagkrav på minimiantal av vardera könet i styrelserna i allmennaksjeselskap (motsvarande svenska publika aktiebolag). Sedan 2010 gäller lagstiftningen även aktiebolag i vilka kommuner och fylkeskommuner äger minst två tredjedelar av aktierna. Enligt Næringslivets Hovedorganisasjon (NHO) – den norska

¹ http://www.bolagsstyrning.se/nyheter/2016/uppdaterad-statistik-konsfordelning-i-bo__587

motsvarigheten till Svenskt Näringsliv – har kvoteringslagen inte medfört en motsvarande ökning av andelen kvinnliga verkställande direktörer i allmennaksjeselskapen.² Mot bakgrund av det norska exemplet kan det ifrågasättas om en lagreglering av jämn könsfördelning i bolagsstyrelser är det mest effektiva sättet för lagstiftaren att verka för ökad jämställdhet i näringslivet.

Delar av Stockholms läns landstings verksamhet bedrivs sedan många år i aktiebolagsform. Landstinget styr bolagens verksamhet genom ägarstyrning. En central del i styrningen är att landstingsfullmäktige utser bolagens styrelseledamöter. Av landstingets ägarpolicy framgår följande:

”Styrelseledamöter utses av landstingsfullmäktige och anmäls på bolagsstämman. SLL:s ambition är att styrelseledamöterna ska utses utifrån de enskilda bolagens behov och kompetens. Styrelserna ska ha mångsidig och bred kompetens, erfarenhet och bakgrund. En jämn könsfördelning eftersträvas.”

Den nuvarande könsfördelningen i landstingets bolagsstyrelser återges i tabellen nedan. Som ett resultat av landstingets målmedvetna arbete för att skapa en process där styrelseledamöter utses efter kompetens, med jämn könsfördelning som en viktig parameter, sitter idag män på 40 (58 procent) och kvinnor på 29 (42 procent) av de totalt 69 styrelseuppdragen.

Könsfördelningen i Stockholms läns landsting bolagsstyrelser

Bolag	Antal manliga styrelseledamöter	Antal kvinnliga styrelseledamöter
Landstingshuset i Stockholm AB	6	3
AB Stockholms Läns Landstings Internfinans	4	3
AB Storstockholms Lokaltrafik	1	2
Waxholms Ångfartygs AB	1	2
MediCarrier AB	2	2
Folk tandvården Stockholms län AB	2	2
Stockholm Care AB	2	1
S:t Eriks Ögonsjukhus AB	2	2
Danderyds Sjukhus AB	3	2

² <https://www.nho.no/Politikk-og-analyse/Arbeidslivspolitik/ kvinner-i-naringslivet/2015/kvinner-i-ledelse-og-styrer/>

YTTRANDE
2016-11-22

LS 2016-1131

Södersjukhuset AB	3	2
Södertälje Sjukhus AB	3	2
Locum AB	7	2
Ambulanssjukvården i Storstockholm AB	1	3
TioHundra AB	3	1

Svenska kommuners och landstings självstyrelse framgår av 14 kap. 2 § regeringsformen (RF) där det anges att kommunerna sköter lokala och regionala angelägenheter av allmänt intresse på den kommunala självstyrelsens grund. Av 14 kap. 3 § RF följer att en inskränkning i den kommunala självstyrelsen inte bör gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till de ändamål som har föranlett den. Givet Stockholms läns landstings långvariga och framgångsrika arbete för att skapa en kompetensbaserad rekryteringsprocess till sina bolagsstyrelser anser landstinget att det inte finns tillräckliga skäl för staten att inskränka den kommunala självstyrelsen genom att i lag reglera hur könsfördelningen i landstingsägda bolag bör se ut. Landstinget välkomnar därför att kommunala bolag undantas från den i promemorian föreslagna lagstiftningen. Landstinget avstyrker av samma skäl att en ny utredning om lagreglering av könsfördelningen i kommunala bolags styrelser tillsätts.